

บทคัดย่อ

171901

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาการเฝ้าระวังสารปนเปื้อนอาหาร โดยชมรมผู้ประกอบการตลาดแพรงศรีราชา จังหวัดชัยนาท เป็นการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานที่เชื่อมั่นว่าชมรมผู้ประกอบการตลาดแพรงศรีราชามีศักยภาพเพียงพอที่จะพัฒนาการเฝ้าระวังสารปนเปื้อนอาหารได้ ถ้าได้รับการเสริมพลังอย่างเหมาะสม ดังนั้น จึงใช้การวิจัยและพัฒนา โดยระเบียบวิธีการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ที่เน้นการมีส่วนร่วมอย่างสำคัญจากผู้มีส่วนสำคัญและผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายในทุกขั้นตอนของการวิจัยและพัฒนา เริ่มตั้งแต่การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาหรืออุปสรรค การแสวงหาแนวทางและวิธีการพัฒนา การกำหนดดัชนีชี้วัดความสำเร็จในการพัฒนา และการปฏิบัติกิจกรรมเพื่อพัฒนาการเฝ้าระวังสารปนเปื้อนอาหาร โดยการสร้างโอกาสให้ทุกฝ่ายมาร่วมกันเรียนรู้จากการปฏิบัติกิจกรรมการพัฒนาในแต่ละขั้นตอนตามความเหมาะสมโดยใช้การดำเนินงานเฝ้าระวังสารปนเปื้อนอาหาร คือ การเก็บตัวอย่างอาหาร การวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลผล และการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ เป็นกรอบการวิจัย

ผลการวิจัยพบว่า

1. ชมรมผู้ประกอบการตลาดแพรงศรีราชาเฝ้าระวังสารปนเปื้อนอาหาร โดยมีกรรมการชมรมทำหน้าที่เก็บตัวอย่างอาหาร นำไปตรวจวิเคราะห์หาสารปนเปื้อนอาหารเป็นบางครั้ง โดยเก็บอาหารจากร้านค้าที่เคยตรวจพบสารปนเปื้อนที่เป็นอันตราย และแจ้งผลให้ผู้ประกอบการตลาดทราบเฉพาะร้านค้าที่ตรวจพบสารปนเปื้อนในอาหาร
2. ปัญหาหรืออุปสรรคของการดำเนินการเฝ้าระวังสารปนเปื้อนอาหาร โดยชมรมผู้ประกอบการตลาดที่สำคัญ คือ กรรมการชมรมให้ความร่วมมือน้อย ขาดการวางแผนการดำเนินการเฝ้าระวังสารปนเปื้อนอาหาร การเก็บตัวอย่างอาหาร การวิเคราะห์แปลผลและการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้ร้านค้าและผู้บริโภคทราบ
3. แนวทางและวิธีการพัฒนาการเฝ้าระวังสารปนเปื้อนอาหาร โดยชมรมผู้ประกอบการตลาดแพรงศรีราชาที่สำคัญคือ จัดทำทะเบียนผู้ประกอบการตลาด เฉพาะรายที่จำหน่ายอาหาร

171901

ที่เสี่ยงต่อสารปนเปื้อนอาหาร จัดทำแผนการเก็บตัวอย่างอาหารที่ชัดเจน แต่ละครั่งให้มีเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องร่วมดำเนินการกับชมรมผู้ประกอบการตลาดเพื่อให้เกิดความมั่นใจ จัดทำสื่อแสดงขั้นตอนการตรวจวิเคราะห์สารปนเปื้อนอาหารที่ชัดเจนเป็นแนวทางให้ชมรมเฝ้าระวังสารปนเปื้อนอาหารอย่างถูกต้อง รวมถึงการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผลการตรวจวิเคราะห์ตัวอย่างอาหารให้ผู้ประกอบการ ผู้บริโภค และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้รับทราบ

4. ยุทธศาสตร์การพัฒนาการเฝ้าระวังสารปนเปื้อนอาหาร โดยชมรมผู้ประกอบการตลาดแพรคศรีราชาที่สำคัญ คือการใช้กระบวนการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชมรมโดยผลักดันให้ชมรมพัฒนาการเฝ้าระวังสารปนเปื้อนอาหารด้วยวิธีการเสริมสร้างกระบวนการเรียนรู้ โดยเริ่มจากการพัฒนาศักยภาพของกรรมการชมรมและสมาชิกได้เรียนรู้จากการปฏิบัติกิจกรรมการพัฒนาการเฝ้าระวังสารปนเปื้อนอาหารจริงอย่างต่อเนื่องโดยการมีส่วนร่วมของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกระดับ

5. ผลการวิจัยและพัฒนาครั้งนี้ทำให้กรรมการชมรมผู้ประกอบการตลาดแพรคศรีราชามีส่วนร่วมในการทำงานในลักษณะกลุ่ม/ชมรมมากขึ้น ได้ร่วมกันเรียนรู้สภาพปัญหาหรืออุปสรรค และร่วมกันพิจารณาแนวทางและวิธีการพัฒนาการเฝ้าระวังสารปนเปื้อนอาหาร รวมทั้ง ได้เรียนรู้กระบวนการทำงานและร่วมสนับสนุนชมรมผู้ประกอบการตลาด เพื่อพัฒนาเครือข่ายการเฝ้าระวังสารปนเปื้อนอาหารในตลาดให้ดียิ่งขึ้น

ABSTRACT

171901

The purpose of this study was to develop food contaminant awareness conducted by the Entrepreneur Organization, Taladphraeksriraja, Chainat Province. This development was a learning process based on the Entrepreneur Organization's potential and the appropriate reinforcement. As a result, the research and development emphasized on participation of all stakeholders in every step of the research and development procedure was conducted by participatory action research methodology. The procedure of the research started by studying current conditions and problems, searching solutions and developing approaches, organizing bench-marks of developing success and performing activities to develop food contaminant awareness using participation learning in each step throughout the procedure as appropriate. The conceptual frameworks of the research were gathering examples of food, analyzing and interpreting the data and publicizing the study result.

The results of the study were as follows:

1. The entrepreneur organization of Taladphraeksriraja became aware of contaminated food by organizing the committees in gathering examples of food to analyze to find food contaminant from the food shops that had been found to have contaminants and informed them of the results.
2. The problems or obstacles of food contaminant awareness conduction were getting little participation from the organization's committees and lacking planning for working processes gathering the examples of food, analyzing interpreting the data and publicizing the study result.
3. The solutions and developing approaches of food contaminant awareness were making a list of risky food shops, clear planning in gathering food samples, participating by the stakeholders in order to ensure reliability, creating the material to

display the analytical procedure of food contaminants including publicizing the result to the entrepreneurs, the consumers and related organizations.

4. The strategies of food contaminant awareness were the consolidation of entrepreneur organization, empowerment by learning processes. The committees will develop each potential continuously by participation of the stakeholders.

5. The result of the study caused the committees to recognize the importance of the entrepreneur organization and provide more participation in group working. They, together, learned what the conditions or problems were and considered ways to be aware of food contaminants including the study of learning processes and support of the entrepreneur organization in order to improve the network of food contaminant awareness.